

SUOMI—FINLAND

(FI)

**Patentti- ja rekisterihallitus
Patent- och registerstyrelsen**

**[B] (11) KUULUTUSJULKAISU
UTLÄGGNINGSSKRIFT 71565**

**C (45) Patentti myönnetty
Patent beviljats 19 01 1987**

(51) Kv.lk./Int.Cl.⁴ C 07 F 15/00

(21) Patentihakemus — Patentansökning	820737
(22) Hakemispäivä — Ansökningsdag	02.03.82
(23) Alkuperäisyys — Giltighetsdag	02.03.82
(41) Tullut julkiseksi — Blivit offentlig	04.09.82
(44) Nähtäväksi panton ja kuul.julkaisun pvm. — Ansökan utlagd och utl.skriften publicerad	10.10.86
(86) Kv. hakemus — Int. ansökan	
(32)(33)(31) Pyydetty etuoikeus — Begärd prioritet	03.03.81

Hollanti-Holland(NL) 8101026
Toteennäytetty-Styrkt

(71) Nederlandse Centrale Organisatie Voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek, Juliana van Stolberglaan 148, Haag, Hollanti-Holland(NL)

(72) Francois Verbeek, Harmelen, Eric Jan Bulten, Blaricum, Jan Berg, Nieuwegein, Hollanti-Holland(NL)

(74) Oy Kolster Ab

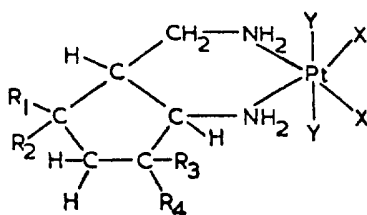
(54) Analogiamenetelmä terapeuttisesti käyttökelpoisten 1-amino-2-amino-metyyli-3,3,5-trimetyylisyklopentaanin platinakompleksien valmistamiseksi - Analogiförfarande för framställning av terapeutiskt användbara platinakomplex av 1-amino-2-aminometyl-3,3,5-trimetylcyklopentan

(57) Tiivistelmä

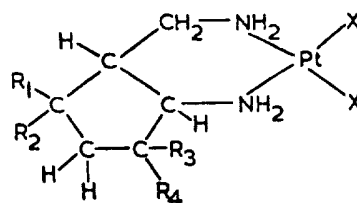
Platina-diamiini-komplekseilla, joilla on yleiset

kaavat:

1.

2.

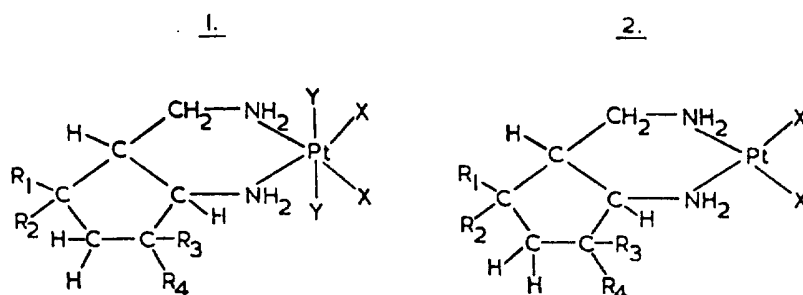

joissa R_1 ja R_2 ovat toisistaan riippumatta vety tai substituoitu tai substituoimaton alkyyl, sykloalkyyli, ariyl tai aralkyyli, samalla kun R_1 ja R_2 voivat yhdessä olla substituoitu tai substituoimaton sykloalkyyli-ryhmä, R_3 ja R_4 ovat toisistaan riippumatta vety tai substituoitu tai substituoimaton alkyyl, ariyl tai aralkyyli, ja X on kloori, bromi tai jodi, sulfaatti, substituoitu tai substituoimaton karboksylaattitähde, kuten asetaatti tai substituoitu asetaatti, oksalaatti, malonaatti, hydroksimalonaatti tai muulla tavalla substituoitu malonaatti tai karboksiftalaatti, ryhmä Y on, riippumatta X:stä, kloori, bromi tai jodi, hydroksyyli, nitraatti tai karboksylaatti, on havaittu olevan kasvaimenvastainen vaikutus yhdessä vähäisen tai olemattoman munuaismyrkyllisyyden kanssa ja ne ovat siten kiinnostavia lääkkeenä.

Lisäksi selostetaan menetelmiä näiden platina-kompleksien valmistamiseksi ja esitetään niistä esimerkkejä.

(57) Sammandrag

Platina-diaminkomplex med de allmänna formlerna:

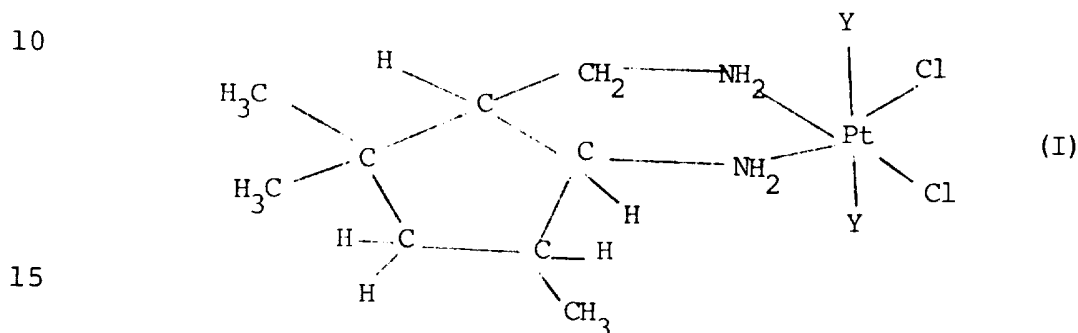

där R_1 och R_2 är oberoende av varandra väte eller substituerad eller osubstituerad alkyl, cykloalkyl, aryl eller aralkyl, medan R_1 och R_2 kan tillsammans vara en substituerad eller osubstituerad cykloalkylgrupp, R_3 och R_4 är oberoende av varandra väte eller substituerad eller osubstituerad alkyl, aryl eller aralkyl och X är klor, brom eller jod, sulfat, en substituerad eller osubstituerad karboxylatrest såsom acetat eller substituerad acetat, oxalat, malonat, hydroximalonat eller på annat sätt substituerad malonatgrupp eller karboxifalat, gruppen Y är, oberoende av X, klor, brom eller jod, hydroxyl, nitrat eller karboxylat, har upptäckts uppvisa antitumör-aktivitet tillsammans med liten eller ingen njurtoxicitet och är således av intress som ett medikament.

Processer för framställning av dessa platina-komplex har beskrivits och exemplifierats.

Analogiamenetelmä terapeuttisesti käyttökelpoisten 1-amino-2-aminometyyli-3,3,5-trimetyylisyklopentaanin platinakompleksien valmistamiseksi

5   Keksinnön kohteena on analogiamenetelmä terapeuttisesti käyttökelpoisten 1-amino-2-aminometyyli-3,3,5-trimetyylisyklopentaanin platinakompleksien valmistamiseksi, joilla on yleinen kaava I

jossa Y on kloori tai hydroksyyli.

20   Kaavan (I) mukaisia uusia platinakomplekseja voidaan käyttää syövän, kuten pahanlaatuisten turpoumien ja pahanlaatuisten kasvainten hoitoon.

25   Kirjallisuudesta on tunnettua, että platina-diamiini-kompleksit ovat käyttökelpoisia syövän hoitoon. Ks. esimerkiksi artikkelit B. Rosenberg ja L. van Camp, Cancer Research 30 (1970) 1799-1802, ja A. P. Zipp ja S. G. Zipp, J. Chem. Ed. 54 (12) (1977) 739, joissa kuvataan cis-platina-diamiinikloridin käyttöä syövän hoitoon. On mainittu, että näillä platina-yhdisteillä on laaja kirjo kasvainten vastaisina aineina, mutta myös, että niillä on merkittäviä epäkohtia, erityisesti myrkyllisyys munuaisille. Tavaksi vaikuttaa munuaismyrkyllisyyttä vastaan on ehdotettu cis-platina-diamiinidikloridin ja jonkun toisen aineen yhdistelmän käyttöä tai suurten nestemäärien käyttöä tai muita menetelmiä, joilla aikaansaad

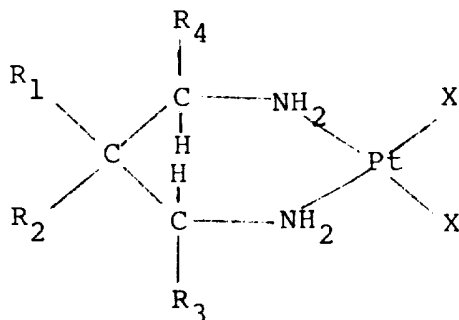
30   daan riittävä nesteen läpivirtaus munuaisissa.

35   Lisäksi platina-diamiini-komplekseja on kuvattu julkaisuissa J. Clinical Hematol; Oncol., 7 (1) (1977) 114-134;

Wadley Medical, Bulletin, osa 7, No 1, sivut 114-134;
Chem. and Eng. News, kesäkuu 6, 1977, sivut 29-30, ja
Cancer Chemotherapy Reports Part 1, osa 59, No.3, touko-
kuu/kesäkuu 1975, sivut 629-641. Kaikista näistä julkai-
5 suista käy ilmi, että nämä kompleksit ovat munuaisille
myrkyllisiä.

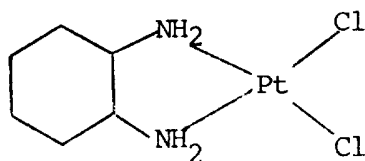
Platina-diamiini-kompleksien kannalta tärkeitä kirjal-
lisuutta edustavat lisäksi M. L. Tobe ja A. R. Kohkhar,
J. Clinical Hematol. Oncol. 7 (1) (1977), hollantilaiset
10 patenttihakemukset 7 810 431, 7 903 050 ja 7 903 038 sekä
J. Clinical Hematol. Oncol. 7 (1) (1977), 231-241.

Hollantilaisessa patenttihakemuksessa 7 904 740 kuvataan
uusia platina-diamiini-komplekseja, jotka ovat hyvin sopi-
via syövän hoitoon ja jotka ovat vain vähän tai ei ollenkaan
15 myrkyllisiä munuaisille. Nämä kompleksit ovat kaksiarvoisen
platinan ns. kaksihampaisia ligandikomplekseja, joilla on
kaava

jossa kaksihampainen ligandi on substituoitu tai substitu-
oimaton propaanidiamiini. Nämä yhdisteet ovat vain vähän
tai ei ollenkaan myrkyllisiä munuaisille, mikä johtuu subs-
tituenttien R_1 , R_2 , R_3 ja R_4 luonteesta. Myös ei-esijul-
30 kaistussa hollantilaisessa patenttihakemuksessa 8 000 032
kuvataan tällaisia komplekseja, jotka ovat hyvin sopivia
syövän hoitoon eivätkä ole munuaisille myrkyllisiä.

Hollantilaisista patenttihakemuksista 7 304 880,
7 304 881, 7 304 882 ja 7 703 752 tunnetaan suuri joukko
35 platina-diamiini-komplekseja. Näihin kuuluu myös yhdiste,
jolla on kaava

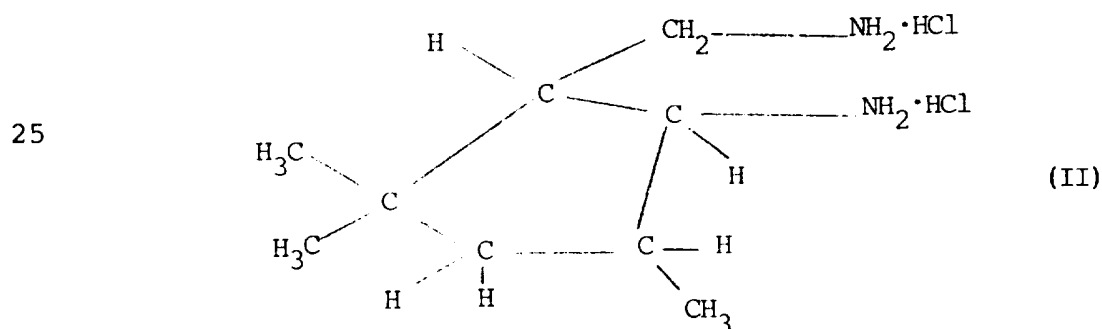

5

Kaikissa näissä yhdisteissä, joissa on rengas, typpi-
 atomit ovat suoraan sitoutuneet renkaaseen. Yhdisteistä kol-
 mesta ensinmainitusta hollantilaisesta hakemuksesta verrat-
 tiin cis-platina-diamiinidikloridiin ja ne osoittautuivat
 10 aktiivisemmiksi kuin ko. vertailuyhdiste. Munuaismyrkylli-
 syydestä ei ole yhdessäkään näistä hakemuksista mainittu
 mitään.

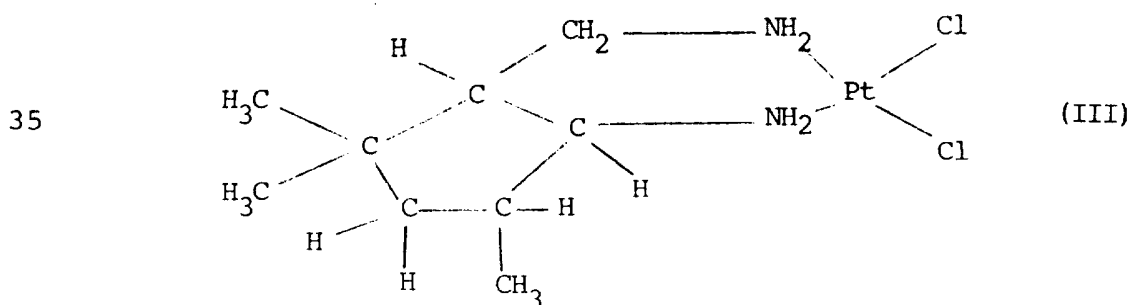
Kaavan (I) mukaiset yhdisteet voidaan valmistaa sinänsä
 tunnetulla tavalla menetelmillä, jotka on kuvattu julkaisuis-
 15 sa G. L. Johnson, Inorg. Synth. VIII, s. 242-244 ja Basolo
 et al. J. Am. Chem. Soc. 72 (1950) 2433.

Keksinnön mukaiselle analogiamenetelmälle kaavan (I)
 mukaisten yhdisteiden valmistamiseksi on tunnusomaista,
 että K_2PtCl_4 saatetaan reagoimaan NaOH:n ja 1-amino-2-amino-
 20 metyyli-3,3,5-trimetyylisyklopentaani $\cdot 2HCl$:n kanssa, jolla
 on kaava II

30

jolloin saadaan yhdiste, jolla on kaava III

35

ja näin saatu yhdiste saatetaan reagoimaan kaasumaisen kloorin tai 30 %:isen vetyperoksidin 70-90°C:ssa.

Uusilla kaavan (I) mukaisilla yhdisteillä on suuri kasvaimenvastainen aktiivisuus suurta joukkoa vastaan eri syöpälajeja, kuten L 1210 imusolu-leukemiaa vastaan.

Tämä testimenetelmää koskevaa infomaatiota varten ks. Instruction 14, Screening Data Summary Interpretation and Outline of Current Screen, Drug Evaluation Branch National Cancer Institute, Bethesda, Maryland 20014, 1977. T/C on suhde, jossa T on eloonjäämisaika käsitellyille hiirille ja C käsittelemättömille hiirille; kun T/C >125 puhutaan merkittävästä kasvaimenvastaisesta aktiivisuudesta.

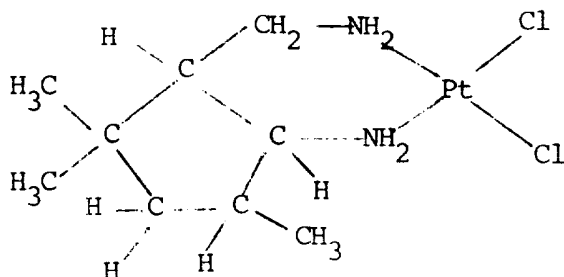
Kaavan (I) mukaisten yhdisteiden aktiivisuus L 1210 imusolu-leukemiaa vastaan (T/C on suuruusluokkaa 214 annoksella 120 mg/kg ip) suurempi kuin käytännössä syövän hoitoon käytettävän cis-platina-diamiinikloridin (cis-PDD) aktiivisuus (T/C = 157-186 annoksella 4-10 mg/kg ip). Muiden muassa todettiin myös aktiivisuus B₁₆-tummasyöpää (melanocarcinoma) (T/C on suuruusluokkaa 155 annoksella 4 mg/kg ip) ja Lewis-keuhkosyöpää vastaan.

Toisin kuin edellä mainitulla cis-PDD:llä, näillä uusilla kaavan (I) mukaisilla yhdisteillä ei ole haitallista vaikutusta munuaisten toiminnalle (munuaismyrkyllisyyttä). Tämä voidaan määrittää määrittämällä urea-typpi-pitoisuus veressä, ns. BUN-luku (= % veren urea-tyypeä). Siten esimerkiksi annettaessa vatsaontelon sisäisesti kaavan (I) yhdistettä hiirille ei havaittu BUN-luvun kasvua annoksilla, jotka ovat suuruusluokkaa 102, 136 ja 181 mg/kg.

Seuraavat esimerkit kuvaavat keksintöä.

Esimerkki I

Cis-dikloori-1-amino-2-aminometyyli-3,3,5-trimetyyli-syklopentaani-platina(II)

1-amino-2-aminometyyli-3,3,5-trimetyylisyklopentaani-2HCl (2,2 g) ja K_2PtCl_4 (4,15 g) liuotettiin 40 ml:aan vettä. Seosta kuumennettiin $95-100^\circ C$:ssa ja siihen lisättiin tiputtaen liuos, jossa oli 1 g NaOH 20 ml:ssa vettä, niin nopeasti, että pH pysyi 6:n alapuolella. Muodostunut sakka imusuodatettiin, pestiin vedellä ja kuivattiin. Tuote koottiin 250-300 ml:aan nestemäistä NH_3 ja suodatettiin. NH_3 :n haihduttamisen jälkeen tuote pestiin 2n HCl:lla, vedellä ja kuivattiin sen jälkeen.

10 Saanto: 3,4 g (85 %)

Sulamispiste: $260^\circ C$.

Analyysi (paino-%)

Laskettu: C 26,60 H 4,77 N 6,63 Cl 16,79

Löydetty: 25,6 4,8 6,7 16,8

15 ^1H -NMR-spektri DMSO- d_6 :ssa (Varian T-60) TMS:n suhteen:

CH_3 0,93 ppm, CH_2 1,2-2,4 ppm, NH_2 4,90 ppm (leveä)

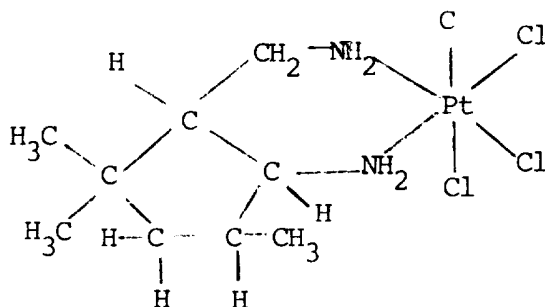
(3,97-61,3).

IR-spektri CsI:ssa

3420 (w), 3250 (m), 3200 (m), 3130 (m), 2960 (m), 2779 (m),
20 1570 (s), 1450 (s), 1370 (s), 1200 (s), 1100 (m), 990 (w),
750 (w), 320 (s) (Pt-Cl) cm^{-1}

Esimerkki II

Cis-tetrakloori-1-amino-2-aminometyyli-3,3,5-trimetyylisyklopentaani-platina (IV)

2 g cis-dikloori-1-amino-2-aminometyyli-3,3,5-trimetyylisyklopentaani-platinaa (II) suspendoitiin 20 ml:aan tislattua vettä. Kuumennettiin sen jälkeen $70^\circ C$:seen, minkä

35

jälkeen seokseen johdettiin kloorikaasua 1 tunnin ajan sekoittaen.

Kloorikaasun ylimäärä poistettiin johtamalla ilmaa reaktioseoksen läpi (lämpötila 70°C).

Reaktioseos jäädytettiin ja kiinteä aine suodatettiin, pestiin vedellä ja kuivattiin tyhjössä.

Kiinteän keltaisen aineen saanto: 1,8 g (77 %)

Analyysi: (paino-%)

Laskettu: C 21,92 H 4,09 N 5,68

Löydetty: 22,5 4,0 5,7

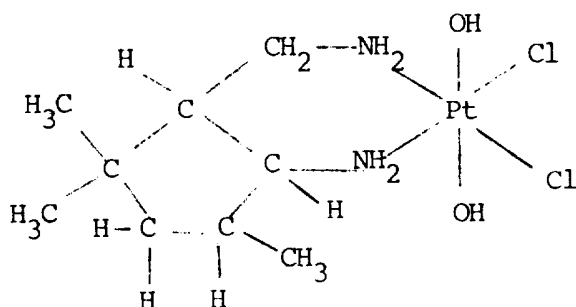
¹H-NMR-spektri DMSO-d₆:ssa (Varian T-60) TMS:n suhteen:

CH₃ 1,0 ppm, CH₂ 1,23-2,33 ppm, NH₂ 5,82-8,05 ppm (Max 6,98 ppm).

IR-spektri (CsI-tabletti): Pt-Cl 340 cm⁻¹

Esimerkki III

Cis-dikloori-trans-dihydroksi-1-amino-2-aminometyyli-3,3,5-trimetyyli-syklopentaaniplatina (IV)

2 g cis-dikloori-1-amino-2-aminometyyli-3,3,5-trimetyylisyklopentaaniplatinaa (II) suspendoitiin 5 ml:aan tislattua vettä. Tähän lisättiin 20 ml 30-%:sta vetyperoksidia (noin 9-kertainen ylimäärä). Seosta sekoitettiin 0,5 tuntia huoneen lämpötilassa ja sen jälkeen 1 tunti 70-90°C:ssa. Suspensio jäädytettiin ja kiinteä aine suodatettiin, pestiin vedellä ja kuivattiin alennetussa paineessa.

Vaaleankeltaisen kiinteän aineen saanto: 0,85 g (39 %).

Analyysi (paino-%)

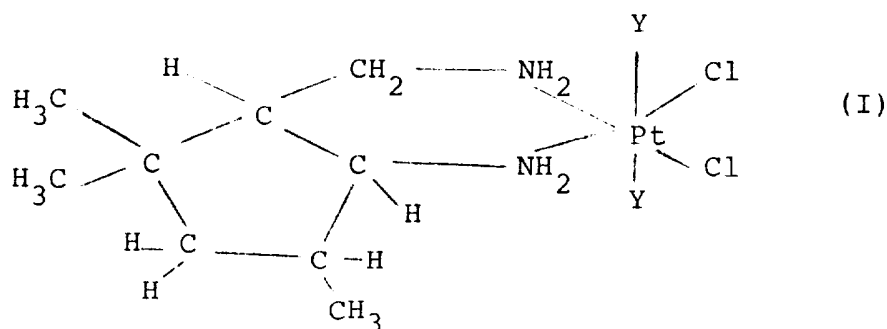
Laskettu: C 24,69 H 4,86 N 6,14

Löydetty: 23,8 4,7 5,9

IR-spektri (CsI)-tabletti: Pt-Cl 320 cm⁻¹, Pt-O 560 cm⁻¹.

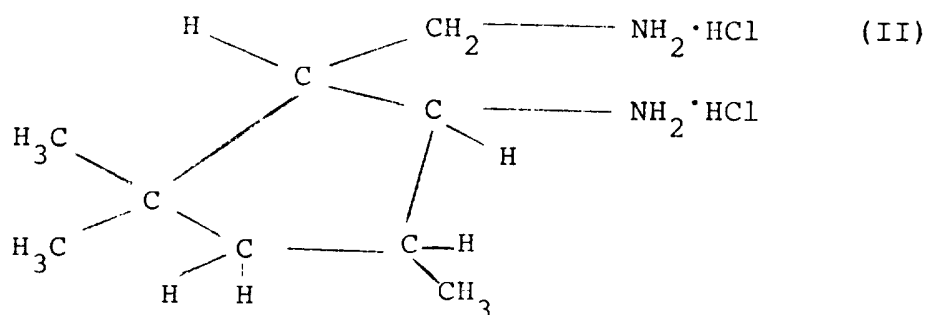
Patenttivaatimukset

1. Analogiamenetelmä terapeuttisesti käyttökelpois-
 ten 1-amino-2-aminometyyli-3,3,5-trimetyylisyklopentaanin
 platinakompleksien valmistamiseksi, joilla on yleinen kaava
 I

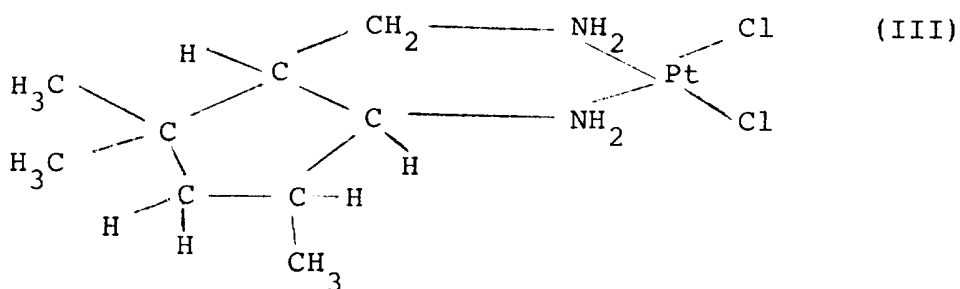

jossa Y on kloori tai hydroksyyli, t u n n e t t u siitä,
 että

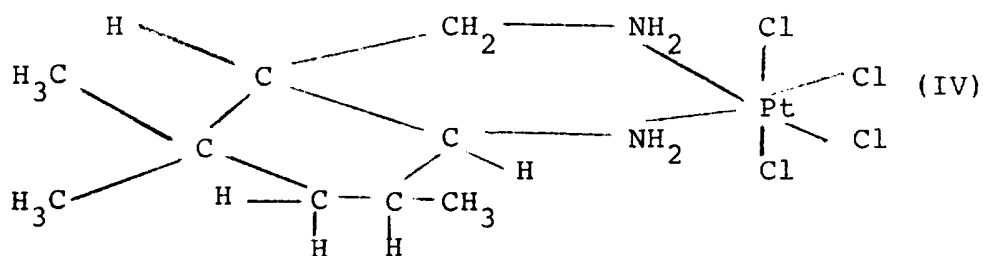
K_2PtCl_4 saatetaan reagoimaan NaOH:n ja 1-amino-2-amino-
 metyyli-3,3,5-trimetyylisyklopentaani·2HCl:n kanssa,
 jolla on kaava II

jolloin saadaan yhdiste, jolla on kaava III

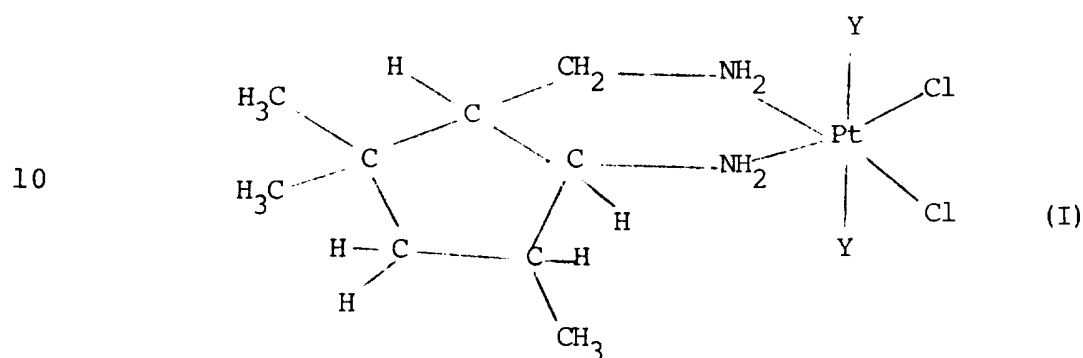

2. Patenttivaatimuksen 1 mukainen menetelmä,
tunnetaan siitä, että valmistetaan platina-diamiini-
kompleksi, jolla on kaava IV

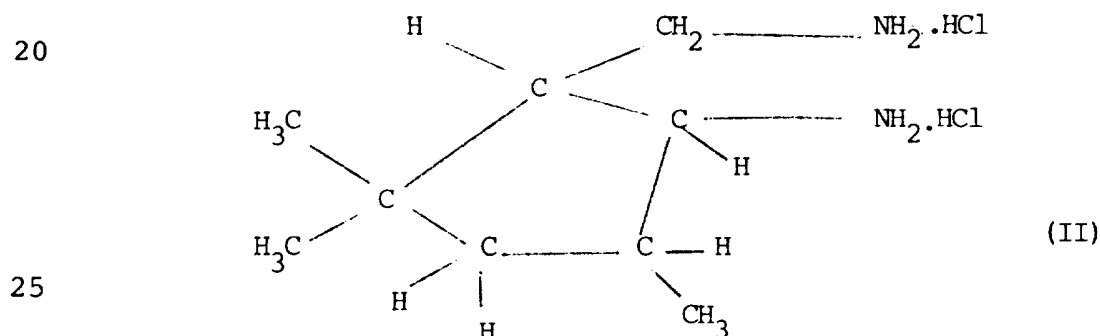

$$\begin{array}{c}
 \text{H} \\
 | \\
 \text{C} - \text{CH}_2 - \text{NH}_2 \\
 | \quad \quad | \\
 \text{H}_3\text{C} - \text{C} - \text{C} - \text{H} \\
 | \quad \quad | \quad \quad | \\
 \text{H}_3\text{C} \quad \text{H} \quad \text{C} - \text{H} \\
 | \quad \quad | \\
 \text{H} \quad \text{CH}_3 \\
 | \quad \quad | \\
 \text{H} \quad \text{H}
 \end{array}
 \begin{array}{c}
 \text{OH} \\
 | \\
 \text{Pt} \\
 | \\
 \text{OH}
 \end{array}
 \begin{array}{c}
 \text{Cl} \\
 | \\
 \text{Cl}
 \end{array}
 \quad (V)$$

Patentkrav

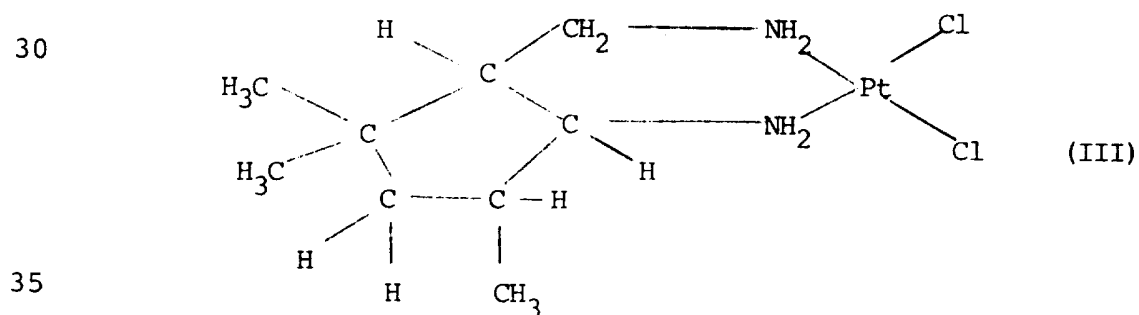
1. Analogiförfarande för framställning av terapeutiskt användbara platinakomplex av 1-amino-2-aminometyl-3,3,5-trimetylcyklopentan, vilka har den allmänna formeln I

- 15 vari Y är klor eller hydroxyl, k ä n n e t e c k n a t därav, att K_2PtCl_4 omsättes med NaOH och 1-amino-2-aminometyl-3,3,5-trimetylcyklopentan $\cdot 2HCl$ med formeln II

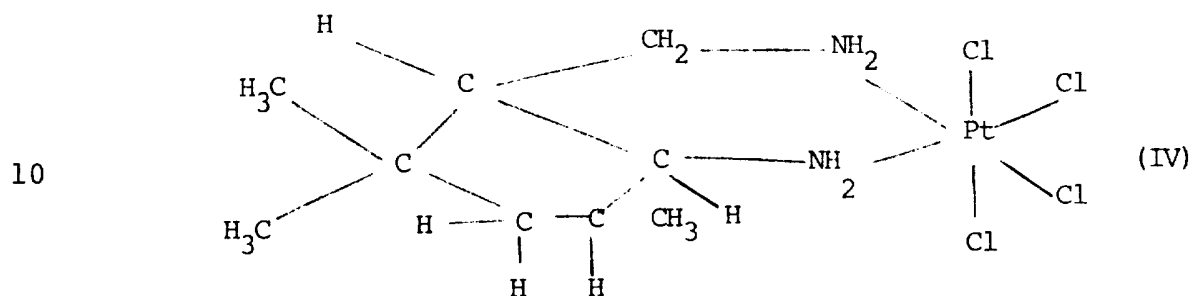

varvid erhålls föreningen med formeln III

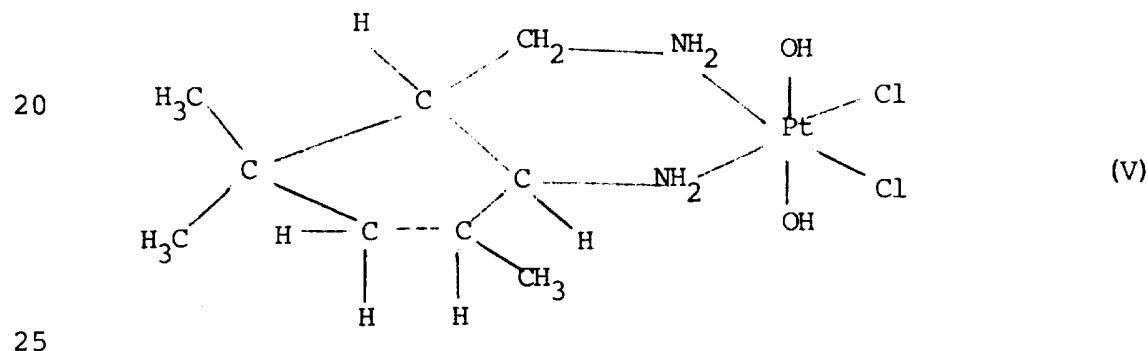

och den sålunda erhållna föreningen omsättes med klor i gasform eller med 30 %-ig väteperoxid vid 70-90°C.

2. Förfarande enligt patentkravet 1, k ä n n e t e c k -
n a t därav, att man framställer platina-diamin-komplexet
5 med formeln IV

15 3. Förfarande enligt patentkravet 1, k ä n n e t e c k -
n a t därav, att man framställer platina-diamin-komplexet
med formeln V

Viitejulkaisuja-Anförda publikationer

Revue roumaine de Biochimie, vol. 14 (1977), nro 2, Simon, Z., et al.
Quantitative structure - antitumour activity relations for complex
Pt (II) compounds with amine ligands, p. 117-125.